

A gímesi Fehér kereszt

A vár előtt kétszáz-háromszáz méterre látható a hegygerinc tetején, a várba vezető út mellett. A várórség ezen a részen cirkált, és őrizte a várba vezető utat. Az egyik kolerajárvány idején a várat lezárták, és idegenek számára tilos volt a bemenet. Az úton őrk strázsáltak. Az őrségnek szigorú parancs szerint minden utazót vissza kellett utasítania a vár közeléből, az ellenállókat le kellett nekik löni, hogy a kolerát senki ne vihesse a várba. Egyszer ismeretlen lovas közeledett a várhoz. Az őrség rászólt:

– Állj!

A lovas nem állt meg. Az őrk melléje ugrottak, lefogták a lovát, és tudtára adták, hogy a vár ura legszigorúbb parancsa szerint senki idegent a várba beengedni, de közeledni sem hagyhatnak, mert kolera dúl a vidéken. Az ismeretlen lovas büszkén visszavágott:

– Semmi közötök hozzám, nekem ti nem parancsoltok! Én Forgách vagyok!

Megsarkantyúzta lovát, és elugratott az őrk közül. Az őrk pedig nem ismervén őt, és nem hívén neki, legott rádurrantottak a fegyverükből. Az ismeretlen büszke Forgách holtan bukott le lováról. A vár ura, a gímesi Forgách rokona halálának a helyén keresztet állíttatott. A kereszt neve a nép ajkán: Fehér kereszt.